

SLOVENSKA ROMANTIKA:

SPLOŠNO:

- Kranjska čebelica (2.pesniški almanah)
- začne se s Prešernom=*slovo od mladosti*
- stroga cenzura=*kmetijske in rokodelske novice*
- GIBANJA:

- **ilirizem:** združitev vseh J Slovanov
- **avstroslavizem:** 1.pol.program=zedinjena slovenija
- **panslavizem:** povezava vseh Slovanov v en narod

-2.TABORA:

- **konzervativen:** kopitar; jezik bliže kmetu; +utrjeval je stik med kmečkim in knjižnim=1.slovnica
–prikrajšal jezik za eno poglavje
- **napreden:** prešeren,čop,smole; kultiviranje jezika, visoka literatura in umetnost

-ČRKARSKA PRAVDA:

- med čopom in kopitarjem
- kopitar zagovarja metelčico(vsak glas svoj znak, latinica+cirilica)
- z zakonom prepovedana, sprejmejo gajico(č,š,ž)

- 1.SLOVENSKI SONET: Jovan Vesel Koseski(raje brali, meščanski jezik,larifari :p)

FRANCE PREŠEREN:

-MLADOSTNIŠKO:

- 1824-1830
- zvezdogled, povodni mož
- Ljubezen=lahkotna, svet=simpl, življenje=smiselno

-ZRELO:

- 1830-1836
- 1830: slovo od mladosti
- 1833: zaljubi v Julijo, poroka z Ano
- Umrejo Kopitar, Čop, Smole
- največja kriza: soneti nesreče, sonetni venec, krst pri Savici, v spomin Matiju čopu

-PROMETEJSKO

- ne obupa do konca
- pesem pevcu, kam?, balada prekop

-POZNO:

- 1840-1844
- popolnoma uničen, piše ljudstvu
- zdravljica, nezakonita mati

-TEMATIKA:

- ljubezenska: osvobajanje p. subjekta – sonetni venec
- poetološka: problemi pesništva, o poeziji – pevcu
- bivanjska: vpr. smisla obstoja, trpljenje – soneti nesreče
- domovinska: svoboda, enakost, bratstvo

-SLOVO OD ML:

- elegija za izgubljeno mladostjo
- **1k**-že 30 let za njim
- **2.,3.k**-spoznanje o svetu ga zatre, denar sveta vladar
- **4k**-mladost ga je reševala, živel v iluziji, sanje
- **5k**-vzdihuje po mladosti kjer je še bilo upanje
- laški enajsterec, kitica – oktava

-SONETI NESREČE:

- cikel 6-ih sonetov, povezani s strašno stisko, 6 bivanjskih spoznanj
- **1.vrba** – domotožje
- **2.popotnik** – razočaranje
- **3.hrast** – poraženost
- **4.komur sreče** – vdanost
- **5.življenje ječa** – smrt
- **6.čez tebe** – resignacija

-GLOSA:

- težko življenje pesnikov
- **1.k** – tako je že od nekdaj
- **2.k** – mnenje ljudi o pesnikih
- **3.k** - pesnik bo vedno ne spoštovan
- **4.k** - pesnik se ne preda
- poetološka tematika

-SONETNI VENEC:

- poetološka, ljubezenska, bivanjska, domovinska
- 14 sonetov+magistrale
- 3 x pet sonet
- **posvetilo:** *primicovi julji*
- **vrhunec:** 7., 8. in 9. sonet